

A Fővárosi Ítéltábla a Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda (**I-III. rendű felperesi képviselő címe**; ügyintéző: dr. Bolevác Éva ügyvéd) által képviselt **I. rendű felperes neve** (I. rendű felperes címe) I. rendű, a **II. rendű felperes neve** (**II. rendű felperes címe**) II. rendű, a **III. rendű felperes neve** (**III. rendű felperes címe**) III. rendű felperesnek a Trinn Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**; ügyintéző: dr. Metzinger Péter ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (**alperes címe**) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember 24. napján kelt 9.G.41.496/2015/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla a 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú részítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes tőketartozását 78.437.027 (Hetvennyolcmillió-négyszázharminchétezer-huszonhét) forintról 31.806.780 (Harmincegymillió-nyolcszázhaty-ezer-hétszáznyolcvan) forintra leszállítja azzal, hogy ezen összeget az alperes a II. felperesnek tartozik megfizetni, egyebekben a részítéletet hatályában fenntartja;

az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a II. rendű felperes 12.469.632 (Tizenkettőmillió-négyszázhatvankilencezer-hatszázharminckettő) forint és járulékai megfizetésére irányuló keresetét elutasítja, mellőzi az alperes perköltség fizetésre kötelezését a II. rendű felperes felé, az alperes államnak járó illetékfizetési kötelezettségét 680.000 (Hatszáznyolcvanezer) forintra leszállítja, kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.176 (Harmincezer-százhetvenhat) forint elsőfokú, és 3.130.970 (Hárommillió-százharmincezer-kilencszázhetven) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint kötelezi, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 2.720.000 (Kettőmillió-hétszázhuszezer) forint le nem rótt eljárási illetéket;

kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 900.000 (Kilencszázezer) forint + áfa együttes első és másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 997.570 (Kilencszázkilencvenhétezer-ötszázhetven) forint le nem rótt eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

A Fővárosi Ítéltábla 2015. március 24. napján kelt 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú részítéletével az elsőfokú bíróság 9.G.41.949/2011/63. számú ítéletét - alperes fellebbezése alapján eljárva, a nem fellebbezett részében nem érintve - részben megváltoztatta, alperes tőketartozását 78.437.027 forintra leszállította azzal, hogy ezen összeget a III. rendű felperesnek tartozik megfizetni; a keresetet 4.955.271 forint vonatkozásában elutasította; a keresetnek 9.760.888 forint és 2.708.744 forint vállalkozói díj erejéig helyt adó, valamint 153.054.503 forint késedelmi kötbérre előterjesztett alperesi beszámítási kifogást elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezte, e körben a per újabb tárgyalását és újabb határozat hozatalát elrendelve.

Határozata indokolásában a hatályon kívül helyezés okaként rögzítette, hogy a 4. épületnél 9.760.888 forint, az 5. épületnél 2.708.744 forint vállalkozói díjvisszatartás tekintetében teljes egészében elmaradt a vasbetonszerkezetek kötbérterhes részhatáridejének elmulasztása miatti kötbérfelszámítás megalapozottságának a vizsgálata, továbbá a 3., 4. és 5. épület késedelmes átadására alapított beszámítási kifogás vonatkozásában nem tisztázott kétségmentesen a szerződésszegést meghatározó objektív késedelem időtartama, melynek hiányában nem ellenőrizhető a kötbérszámítás helytállósága és nem dönthető el a kimentést célzó felperesi védekezés megalapozottsága. Alperes a beszámítási kifogásában a 2007. október 25-i szerződésmódosítás szerinti véghatáridőket vetette össze az egyes épületek átadásának általa állított időpontjaival, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a késedelem időtartamának ekkénti számítása megfelelt-e a 2007. május 29-i vállalkozási szerződés 6.2.d. pontjában foglaltaknak, illetőleg miként módosultak a 6.2.c. pontban rögzített határidők, figyelemmel arra, hogy a 6.2.d. pont utolsó fordulata szerint - összhangban a Ptk. 405. § (3) bekezdésében foglaltakkal - abban állapodtak meg, a késedelmi kötbér vonatkozásában akkor teljesít határidőben a vállalkozó, ha az átadás-átvétel a 6.2.c. pontban előírt határidőn belül megkezdődött, feltéve, hogy a műszaki átadás-átvételi eljárás a megkezdéstől számított 20 naptári napon belül sikeresen befejeződik. Rögzítette a Fővárosi Ítéltábla, hogy a per nem vitás adatai szerint a 3. és 4. épület esetén az átadás-átvétel lezajlott, az 5. épület vonatkozásában az átadás-átvétel a szerződő felek között kialakult jogvita folytán nem fejeződött be, így azt kellett volna tisztázni, hogy a szerződésnek megfelelő lezárás elvi lehetősége fennállt-e. A fenti szerződési rendelkezések alapulvételével kellett volna vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak, hogy a kimentést célzó felperesi védekezés megalapozott-e, elsődlegesen, hogy helytálló-e az objektív késedelem épületenkénti megszűnésének az időpontjaira tett - alperesétől eltérő - előadása. Amennyiben tisztázódik, hogy melyik fél késedelmi időszak-számítása felel meg a vállalkozási szerződés 6.2.d. pontjában foglaltaknak, azt követően vizsgálható a kimentés, az, hogy a határidők csúszását mindhárom épület esetén felperesi érdekkörön kívül eső körülmények okozták-e és az akadályoztatás időtartama a késedelem teljes időszakát lefedte-e. A Fővárosi Ítéltábla kifejtette azon álláspontját, hogy aggálytalanul elfogadható a per addigi adatai alapján a 2013. április 5-i igazságügyi szakértői vélemény 6. pontja, melyben az eljáró szakértő - visszautalva az általa alkalmazott időszalag módszerre és elkészített ...-diagramra - épületenként nevesítette a kivitelezést akadályozó körülményeket és naptári napokban meghatározva vette számba azt az időszakot, amelynek elteltéért az I. rendű felperes nem felelhet. Ugyanakkor a módosított jogerős építési engedélyek hatósági megadásáig eltelt időszak kivitelezést akadályozó jellegére tett szakértői szakmai előadást az elsőfokú bíróság anélkül vette át és értékelte a kimentés körében, hogy vizsgálta volna, hogy az engedélyek módosításai tényleges hátráltatással jártak-e, ha igen, mennyiben. Nem foglalt állást abban, hogy történt-e közbenső intézkedés akkénti elmulasztása, amely megrendelői oldalon kivitelezői késedelmet eredményező hatással járhatott. Az alapszakvélemény csak megemlítette, hogy mely esetekben kellett volna módosított építési engedélyt kérni, az igazságügyi szakértő azonban a módosítások konkrét jellegét, azt, hogy jelentősebb vagy kisebb részletek változtak-e nem vizsgálta, ezek időbeli kihatására sem nyilatkozott, mindezért az e körbeni tényállás

is feltáratlan.

A megismételt eljárás során felperesek bejelentették, hogy III. rendű felperes a perbeli követelését engedményezte a II. rendű felperesre, III. rendű felperes kérte a perből történő elbocsátását. A II. rendű felperes a keresetében kérte 12.469.632 forint vállalkozói díjtartozás és annak 2008. december 22-től a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére kötelezni az alperest, arra hivatkozva, hogy a vasbetonszerkezetek kötbérterhes részhatáridejének elmulasztására alapított kötbérfelszámítás, mely a 4. épületnél 9.760.888 forint, az 5. épületnél 2.708.744 forint díjvisszatartást eredményezett, jogosulatlan.

Alperes az ismételten elbírálandó beszámítási kifogása vonatkozásában a korábbiaktól eltérő nyilatkozatot nem tett, változatlanul a szolgáltatás oszthatóságára, az épületként meghatározott kötbérterhes részhatáridő felróható I. rendű felperesi elmulasztása miatti kötbér felszámítási jogosultságára hivatkozott, állítva, hogy a 3. épület 89 nap késéssel 2008. július 28-án, a 4. épület 102 nap késedelemmel 2008. szeptember 30-án, az 5. épület 136 nap késedelemmel 2008. december 3-án minősült átadottnak. A késedelem mértékére tekintettel a maximális, a vállalkozói díj 12 %-át kitevő kötbér felszámítása indokolt, mely a 3. épület vonatkozásában 43.110.389 forint, a 4. épület esetén 63.313.867 forint, az 5. épület esetén 59.099.879 forint, mindösszesen 165.524.135 forint késedelmi kötbérkövetelést eredményezett, melyből levonandó a vasbetonszerkezet csúszása miatti - 4. és 5. épületnél már alkalmazott díjvisszatartás összege.

Alperes visszautalt továbbá a 2015. március 6-án kelt előkészítő iratában részletezett számítására is, melyben előadta, hogy a 3. épület esetén a szerződésmódosítás szerinti teljesítő határidő 2008. április 30. napja, a 4. épület esetén 2008. június 20. napja, az 5. épület esetén 2008. július 20. napja volt; a 4. épületre a használatbavételi engedély kiadására 2008. október 6-án került sor, így 108 nap késedelem következett be, melyből az igazságügyi szakértői vélemény szerint 79 nap kimentett, a fennmaradó 29 nap alapulvételével a szerződés 4.5. pontja és 10.2. pontja értelmében 22.687.469 forint kötbér számítható fel. Az 5. épület tekintetében a teljesítés 2008. december 3-án tekinthető befejezettnek, figyelemmel arra, hogy a hibák kijavítását 2008. december 3-i faxban jelentette be az I. rendű felperes, így a 2008. július 20-i véghatáridőtől számítva, a fenti időpontig fennálló késedelemről a szakértő által kimentettnek tekintett 75 napon túl további 61 nap késedelem terheli az I. rendű felperest, mely a szerződés 4.5.c. pontja értelmében 98.499.798 forint kötbér felszámítására ad alapot, mindezért legalább 121.187.267 forint késedelmi kötbér követeléssel léphet fel, az azonban nem jelenti korábbi kötbérkövetelése módosítását.

Alperes az eljárás megismétlését elrendelő hatályon kívül helyező végzésben foglaltakra figyelemmel kérte az elsőfokú bíróságot, hogy adjon tájékoztatást a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján arról, miként alakul a felek bizonyítási kötelezettsége, emellett indítványozta **V. T.** volt alperesi ügyvezető és **P. J.** alperesi építésvezető tanúkenti meghallgatását arra vonatkozóan, hogy az I. rendű felperes részéről szerződésszerű teljesítés történt-e, ha igen, mikor, illetőleg ténylegesen akadályozta-e a teljesítést az építési engedély módosítása.

Alperes III. rendű felperes perből történő elbocsátáshoz nem járult hozzá.

Felperesek a beszámítási kifogás elutasítását kérték, hivatkozva arra, hogy I. rendű felperesnek felróható, ki nem mentett késedelem hiányában a követelés megalapozatlan. A munka épületek szerint volt osztható, egyik átadása vonatkozásában sem állapítható meg az I. rendű felperes terhére felróhatóság, továbbá téves, valamint iratellenes alperes azon álláspontja, hogy az épületek átadásának teljesítési napja a használatbavételi engedély kiadásával esik egybe. A vállalkozási szerződés kifejezetten kizárta a használatbavételi engedély kérdését a teljesítési határidőből, az 1.2. pontban azt rögzítették, hogy a használatbavételi engedély megszerzése, arra engedélyezési eljárás lefolytatása a megrendelő feladata és felelőssége, valamint a később megkötött pénzügyi

elszámolásban azt is kizárták, hogy okirat-hiány miatt ne lehessen a műszaki átadás-átvételt lezárni. A 3. épület esetén a sikeres műszaki átadás-átvétel megtörtént, a teljesítést az alperes 2008. június 11-i hatállyal elismerte a 2008. augusztus 7-én kelt levelében (F/57., A/7.), így az átadás a 2008. április 30-i szerződéses határnaphoz képest 40 nap objektív késedelmet mutat, mely nem eshet az I. rendű felperes terhére, figyelemmel arra, hogy az igazságügyi szakértői vélemény 49 nap kimenthető késedelmet határozott meg.

A 4. épület vonatkozásában az I. rendű felperes 2008. augusztus 19-én kelt levelében (F/58.) készre jelentett, a levélből kitűnően a műszaki átadás-átvétel 2008. augusztus 8-án megkezdődött, a hibák kijavítása 2008. augusztus 19-én maradéktalanul megtörtént, így figyelemmel a vállalkozási szerződés 6.2.d. pontjában foglaltakra - mely szerint a teljesítés napjának a műszaki átadás-átvételi eljárás kezdő napja minősül, ha a hiba- és hiányjavítás 20 napon belül befejeződik - a teljesítés napja 2008. augusztus 8. napja. A szerződés szerinti 2008. június 20-i teljesítési határnaphoz képest ezen épület esetén 48 nap objektív késedelem mutatható ki, az igazságügyi szakértői vélemény viszont 79 nap kimenthető késedelmet határozott meg, így ezen épület tekintetében sem állt fenn kötbérigényt megalapozó teljesítési késedelem.

Az 5. épületet az I. rendű felperes készre jelentette, a hibalistát (F/54.) 2008. október 28-án vették fel; 2008. december 3-án bejelentést nyert a hibalista maradéktalan kijavítása folytán az eljárás lezárása (F/61.), mely napon az alperes értesítette arról, hogy a vállalkozási szerződést felmondta. A 2008. december 3-i teljesítési időpont a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú részítélete kötőerővel bíró indokolásából következően nem vitatható, a szerződés szerinti 2008. július 20-i határnaphoz képest tehát az 5. épület kivitelezése 135 nap objektív késedelmet mutat, melyből az igazságügyi szakértő által megállapítottan műszaki jellegű okból 75 nap, azaz a 2008. július 20. napjától 2008. október 3. napjáig terjedő időszak kimentett.

A fenti időszakon belül 2008. július 20-a és 2008. szeptember 3-a közötti időre teljesítésigazolás kiadásának késedelve miatti kimentésre is hivatkoztak, állítva, hogy a 3. épület teljesítésigazolásának kiadására 2008. szeptember 4-én, 84 napos késedellel került sor.

2008. október 4-e és 2008. december 3-a közötti időre alaptalan, ki nem fizetett kötbérlevonásra alapították a kimentést, hivatkozva arra, hogy bár sem a 3., sem a 4. épület vonatkozásában nem állt fenn a véghatáridő tekintetében késedelem, az alperes a 4. épületre 9.760.888 forint kötbért érvényesített a vasbetonszerkezet részhatáridejének a csúszása miatt, ezen kötbért, még ha jogszerűen is követelte volna, a vállalkozási szerződés 10.2.b. pontja szerint vissza kellett volna fizetnie. A 4. épület végszámláját az I. rendű felperes ... számon 2008. szeptember 4-én állította ki 2008. október 4-i fizetési határidővel, alperes 2008. október 6-án egyenlítette ki a tartozását, mely fizetési késedelem felperes teljesítési késedelmét a vállalkozási szerződés 7.3. pontja értelmében - mely szerint a megrendelő 15 napot meghaladó fizetési késedelmének tartamával a vállalkozóra irányadó teljesítési határidők, a véghatáridő meghosszabbodik - kizárja, így a 2008. október 4-től 2008. december 3-ig terjedő időszak teljes egészében kimentettnek tekintendő.

Felperések álláspontja szerint figyelembe kell venni továbbá, hogy késedelmi kötbérre nem jogosult az alperes akkor, ha a teljesítés határidőben megkezdődik és 20 napon belül befejeződik az épület műszaki átadás-átvétele, a másodfokú jogerős részlet megállapította, hogy az átadás-átvételi eljárás 2008. október 28. napján megkezdődött, mindezért az 5. épület tekintetében ki nem mentett késedelem nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság 2015. szeptember 24. napján kelt 9.G.41.496/2015/8. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy a II. rendű felperesnek 15 napon belül fizessen meg 12.469.632 forintot és ennek 2008. december 22-től 2013. június 30-ig a késedellel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű, 2013. július 1-től a kifizetésig a késedellel érintett naptári félét első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt mértékű kamatát, továbbá 3.810.000 forint perköltséget, megállapította, hogy a fellebbviteli bíróság

által meghatározott perköltségét az alperes maga viseli, kötelezte továbbá, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 3.400.000 forint eljárási illetéket.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a fellebbviteli bíróság részítéletében írtakat figyelembe véve hívta fel a feleket tényállításaik kiegészítésére, további bizonyítási eszközök megjelölésére, II. rendű felperes a már közölt kötelezettségekről szóló tájékoztatás alapulvételével teljesíthette bizonyítási érdeke szerinti bizonyítási kötelezettségét. Változatlanul való tényként állapította meg, hogy az I. rendű felperes és az alperes között 2007. május 29-én a Ptk. 402. §-a szerint minősülő szerződés jött létre, az osztható szolgáltatás teljesítéséhez fűződő jogi hatály beálltára hivatkozó II. rendű felperest terhelte annak igazolása, hogy I. rendű felperes 2008. december 3-án szerződésszerűen ajánlotta fel a szolgáltatását a fennmaradó részében, ezért az alperes részéről az átadás-átvétel megtagadása jogos ok nélküli volt, vagy - amennyiben a teljesítési határidő valóban eredménytelenül telt el, és a teljesítéshez fűződő hatályok nem álltak be - a késedelmét kizáró, illetve a felelőssége alóli mentesülést eredményező körülményekre hivatkozhatott. Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy II. rendű felperest a Ptk. 329. § (1) bekezdésének megfelelően megillette a fennmaradó ellenszolgáltatás teljesítésének követelését jelentő jog, alperes beszámítási nyilatkozatával pénztartozását bizonyítottan hatályosan nem szüntethette meg. A felperesi indítványra lefolytatott szakértői bizonyítás vonatkozásában az elsőfokú bíróság kifejtette, az igazságügyi szakértő által alkalmazott módszer megfelelt az általános gyakorlatnak és a szakmai elvárásoknak, a perbeli építési szolgáltatást meghatározó jogszabályokra figyelemmel vizsgálta a teljesítés során történeteket, vélemény-nyilvánítása jogkérdésekre nem terjedhetett ki. Feltárta a határidő eredménytelen elteltéhez vezető okokat, értékelve a szerződő felek építési naplóban rögzítettekben megállapítható magatartását. Álláspontja szerint alappal utalt a szakértő arra, hogy az I. rendű felperes adott műszaki tartalomra vállalkozott, kötelezettségére a szerződés alapját képező műszaki tervek és műszaki tartalom volt irányadó; az alperes volt szakágakkal egyeztetett tervszolgáltatásra kötelezett, így őt terhelte az esetleges ellentmondások feloldása. Megállapította a szakértővel egyezően, hogy amennyiben a felek a szerződésben rögzítettek szerint járnak el, akkor felkérték volna az ÉMI-t annak meghatározására, hogy a kivitelezés milyen szintig jutott el, alperes azonban felmondási nyilatkozata megtétele után elzárta az I. rendű felperest a további teljesítéstől, a munkaterületre nem léphetett be, így az adott helyzetben tőle elvárható módon nem tudott volna eleget tenni azon kötelezettségének, hogy az ÉMI elé tárja végzett munkája eredményét. Az elsőfokú bíróság véleménye szerint aggálytalanul utalhatott arra is a szakértő, hogy a használatbavételi engedély kiadása alapján feltételezhető, semmiféle lakhatást gátló tényező nem állt fenn, az épület huzamos emberi tartózkodásra alkalmas volt és a céljának megfelelt. Ezen szakértői megállapítástól egyébként független az, hogy a szerződés szerint kellett beállnia az építési szolgáltatás teljesítéséhez fűződő hatályoknak.

A késedelmi kötbér követelés körében a szakértő rögzítette, hogy még egy rendkívül jól előkészített kivitelezés esetén is számolni kell akadályozó, váratlan körülményekkel, továbbá meghatározta a teljesítést, hogy a legfontosabb alvállalkozókat az alperes eleve kijelölte, és befolyásolta a munkavégzést az is, hogy mikortól rendelkezett az I. rendű felperes a kivitelezéshez szükséges módosított építési engedélyekkel. A szakértő számítása ezért utalhatott arra, hogy a jogerős építési engedély a szerződéshez képest a 3. épület esetén 212 napot, a 4. és 5. épület vonatkozásában 129-129 napot késett.

A szakértői vélemény-nyilvánítást alapul véve való tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperes indokoltan és igazoltan hivatkozhatott késedelmét kizáró, felelősség alóli mentesülését eredményező körülményekre, melyeket a szakértő a 3. épületnél 49 napban, a 4. épületnél 79 napban, az 5. épületnél 75 napban határozott meg, rögzítve, hogy ezen időtartamok a teljesítési határidő megtertarthatóságát I. rendű felperesnek nem felróhatóan befolyásolták, mindezt arra vont le következtetést, hogy nem felelt a kitűzött teljesítési határidő eredménytelen elteltéért, alperes ezért kiadott beszámítási nyilatkozatával a Ptk. 296. § (1), (2) bekezdésében írtak alapján

pénztartozását hatályosan nem szüntethette meg.

Vizsgálta az elsőfokú bíróság az alperesi felmondást, megállapította, hogy az valótlan okon alapult, figyelemmel arra, hogy a módosított véghatáridőt 2008. július 20-án határozták meg és ettől számítva 4 hónap telt el addig, amíg a súlyos szerződésszegésre alapított felmondási nyilatkozat kiadásra került. Alperesnek nyilvánvalóan tudomása volt a teljesítési garanciával kapcsolatos szerződésszegésről, erre alapítható jogot azonban korábban mégsem gyakorolt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az írásban előterjesztett szakvélemény és a meghallgatás során előadottak továbbra is azt igazolták a perben, hogy a II. rendű felperes jogelődjét megillette a fennmaradó ellenszolgáltatás követelésének a joga, alperes viszont a mellékkötelezettségre jogot nem alapíthatott, I. rendű felperes a teljesítési határidő eredménytelen elteltéért nem felelt. A kihallgatott tanú vallomása alapján sem tudott eltérő ténymegállapításra jutni, így a szakvéleményt a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján értékelte és mérlegelte, figyelembe véve, hogy a szakértő is felhasználta a bizonyítási eljárás részévé tett okiratokat. A megismételt eljárás során fenntartott további tanúhallgatásra tett alperesi indítványt mellőzte, részben azért, mert a szakértői véleménynyilvánítás eredménye egyértelmű következtetésekre adott alapot, részben azért, mert az eseménytörténeti tények az okiratok alapján megítélhetőek voltak. A megismételt eljárás során az sem volt megállapítható, hogy alperes a használatbavételi engedély kiadása ellenére a teljesítés hibájára, hiányosságára alappal hivatkozhatna, ezt a szakértői bizonyítás eredménye nem támasztotta alá, továbbá arra sem lehetett következtetést levonni, hogy a teljesítési határidőt az I. rendű felperes akként mulasztotta volna el, hogy azért felel. A per további tárgyalásán való tényként azt állapította meg, hogy a 3. épület befejezésének napja 2008. június 11., a 4. épületé 2008. augusztus 8., az 5. épületé 2008. december 3. napja volt. A 3. és a 4. épületet érintően felelősségalapú jogkövetkezménnyel járó módon I. rendű felperes teljesítési határidőt nem mulasztott el, továbbá az 5. épületre esően sem esett olyan késedelembe, amelyért felelne, rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy az átadás-átvételi eljárás 2008. október 28-án megkezdődött. Kifejtette, változatlanul vizsgált volt, hogy az engedélyek módosításai ténylegesen befolyásolták-e az építési szolgáltatás teljesítését, rögzítette, hogy az eljárási cselekményeit a szerint teljesíthette volna, hogy a fellebbviteli bíróság határozatában írtaknak megfelelően a felek tényállításait mennyiben egészítik ki, bizonyítási eszközeiket mennyiben jelölik meg. A szakértői véleménynyilvánítás eredményében a fellebbviteli bíróság által feltételezett ellentmondásokat alapul véve egyik fél sem indítványozta a szakértői bizonyítási eljárás folytatását. Mindezek alapján arra vont le következtetést, hogy II. rendű felperes a bizonyítási kötelezettségét teljesítette, a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján a részben állandósult kötelemben az alperest marasztalta és a fennmaradó ellenszolgáltatás teljesítésének a megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a beszámítási kifogásának történő helyt adással a 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú részítéltre is kiterjedően mindkét határozat megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Kifejtette, hogy a megismételt eljárásra a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján azért került sor, mert az elsőfokú bíróság eljárási hibát vétve nem tárta fel kellő mértékben a releváns tényállást, a másodfokú határozat nem csak a feleket, hanem az elsőfokú bíróságot is kötötte, miután további bizonyításra lett volna szükség, a bíróságot a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség terhelte, melynek nem tett eleget, tévesen csupán visszautalt a korábbi perjogilag hibás eljárására és a részítéltre, és a megismételt eljárás eredményeként meghozott határozat lényegében nem más, mint a hatályon kívül helyezett korábbi elsőfokú határozat megismétlése. A mulasztása arra tekintettel is súlyos, hogy az alperes kifejezetten kérte a megismételt eljárásban a szükséges tájékoztatást, az elsőfokú bíróság amennyiben úgy látta, hogy szakértői bizonyítás lenne indokolt, úgy az 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 7. pontja szerint erre a feleket fel kellett volna hívnia. Az

elsőfokú bíróság azon eljárása, hogy a megismételt eljárásban mellőzte a további eljárási és bizonyítási cselekményeket, csupán újra mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, melyek a hatályon kívül helyező határozat szerint nem voltak elegendőek a megalapozott döntéshez nem elfogadható, sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot. Emellett az elsőfokú ítélet mondattanilag is kifogásolható, szóhasználatában értelemzavaró, figyelmen kívül hagyja a magyar nyelvtan szabályait, ez pedig sérti a Pp. 6. § (1) bekezdésében foglaltakat. A határozat indokolásából kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság maga is rögzítette felperes bizonyítási terhét, és bár a felperesi oldal további bizonyítékot, bizonyítási indítványt nem kívánt előterjeszteni, ennek tévesen nem tulajdonított jelentőséget, így figyelmen kívül maradt, hogy a részítélet szerint fel kellett volna tárni, hogy a módosított építési engedélyek megadásáig eltelt időszak ténylegesen hátráltatta-e a kivitelezést, mikor minősült késedelmet megszüntető hatállyal teljesítettnek az adott épület, a felperesi kimentést célzó védekezés helytálló-e, a határidők csúszását mindhárom épületnél a felperesi érdekkörön kívül eső körülmények okozták-e, az akadályoztatás lefedi-e a késedelem teljes időszakát, illetőleg megalapozott volt-e a vasbetonszerkezetek kötbérterhes részhatáridejének elmulasztása miatti kötbérfelszámítás. A megismételt eljárásban nem volt vitás, hogy az 5. épület esetén a teljesítés legkorábbi időpontja 2008. december 3. napjára esett, érdektelen, hogy az átadás-átvételi eljárás 2008. október 28-án megkezdődött, mert a vállalkozási szerződés 6.2.d. pontja helytálló értelmezése szerint a teljesítési határidő az átadás-átvétel teljes időtartamát is magában foglalja, az átadás-átvétel tényleges lezárása napján akkor minősül befejezettnek a mű, ha az eljárás a megkezdésétől számított 20 napon belül sikeresen be is fejeződik. Ezen feltétel az 5. épület esetében nem teljesült, mert a 2008. október 28-án megkezdődött átadás-átvétel 2008. december 3-án fejeződhetett be, így a 2008. július 20-i szerződés szerinti átadási időponthoz képest 136 nap késedelem aggálytalanul, minden további bizonyítás nélkül megállapítható. Ezen 136 nap késedelemből a szakértői vélemény és a részítélet szerint is legfeljebb 75 nap tekinthető kimentettnek, így fennmarad további 61 nap, melynek kimentésére felperes bizonyítási indítvánnyal nem élt, új bizonyítékot nem szolgáltatott. Ezen 61 napra a vállalkozási szerződés 10.2.a. pontja és 4.5.c. pontja alapján maximális, 12 % késedelmi kötbér jár, melynek összege 492.498.991 forint kötbér alap után 59.099.879 forint és 2008. december 3-a óta esedékes. A 4. épület esetén a módosított határidő 2008. június 20. napja volt, a használatbavételi engedély kiadására 2008. október 6-án, azaz 180 nap késedelemmel került sor, így ha kimenthető a szakvélemény szerint 79 nap, akkor fennmarad 29 nap, mely a vállalkozási szerződés 4.5. és 10.2. pontja szerint 4,3 % kötbérrel számolva 22.687.469 forint kötbért jelent 527.615.558 forint kötbéralapból kiindulva, ezen összeg 2008. október 6. napjával esedékessé vált. Sérelmezte alperes, hogy bár a megismételt eljárásban tanúmeghallgatásra tett indítványt, azt az elsőfokú bíróság mellőzte, holott a teljesítés időpontja, az építési engedélyek kivitelezésre vonatkozó hatása a tanúbizonyítással tisztázható lett volna. Ugyanakkor utalt arra is, hogy az építési engedélyek módosításának hatását illetően a megismételt eljárásban a felek között nem volt valódi vita. Hivatkozva a BDT2009.2111. számon közzétett döntvényre kifejtette, hogy a műszaki átadás a felek egymás közötti szerződéses viszonyában jelenti a teljesítés megtörténtét, ettől eltér a használatbavételi engedély kiadása, ez a kivitelező teljesítésének az időpontját nem befolyásolja. Az Étv. 37. § (2) bekezdése szerint sem dönti el az építési munkával kapcsolatos polgári jogi igényt az építésügyi hatóság engedélye, mindezt a részítélet alapján szükség lett volna arra, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság tisztázza, hogy mikor minősült késedelmet megszüntető hatállyal teljesítettnek az épület. A teljesítés pontos időpontját az elsőfokú bíróság a részítélet kifejezett utasítása ellenére sem tárta fel, melyből következik, hogy a beszámítási kifogás tekintetében újabb megismételt eljárás szükséges, vagy az elmulasztott bizonyítás hiányában a kereset teljes egészében elutasítandó. A megismételt eljárásban előterjesztett 9.760.888 forintos és 2.708.744 forintos vállalkozói díjkövetelés is alaptalan, felperesi bizonyíték, bizonyítási indítvány hiányában.

Felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Álláspontjuk szerint a 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú jogerős részítélet hatályon kívül helyező rendelkezése a Pp. 252. § (3) bekezdésére alapítva került meghozatalra és az 1/2014. (VI.30.) PK véleményben foglaltakkal összhangban ismertette azon jogi következtetések körét, amelyek levonása, illetőleg azon eljárási cselekmények körét, melyek lefolytatása szükséges a megfelelő határozathoz. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által nyújtott tájékoztatást nem tartotta elégtelennek - eltérő esetben ezen hiányosságot pótolta volna - nem írt elő a felek által bizonyítani, a bíróság által vizsgálni szükséges olyan körülményt, amelyre a korábbi tájékoztatást ne terjedt volna ki. Hivatkoztak felperesek arra is, hogy a fenti PK vélemény 5. pontja értelmében a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértése egyébként sem szolgálhat alapul a hatályon kívül helyezésre, ezt csak a konkrét eljárásjogi szabályok sérelme alapozhatja meg. A másodfokú határozatba foglalt iránymutatás alapján egyértelmű volt a bizonyítás iránya, az, hogy mely tényállítások szorulnak igazolásra, milyen bizonyítási eszköz igénybevételével, ugyanakkor a megismételt eljárásban döntést befolyásoló bizonyítási indítványt a felek egyike sem terjesztett elő, hivatalbóli bizonyításnak pedig nincs helye. Sérelmezték felperesek, hogy a fellebbezés figyelmen kívül hagyja a másodfokú részítélet jogerejét, azt, hogy annak rendelkező része az azzal egységben lévő döntést megalapozó indokolással együttesen köti a feleket, megváltoztatásra kizárólag az alperes beszámítási kifogásának jogi sorsától függően kerülhetett sor. Ebből következően a fellebbezés csak a II. rendű felperes javára megállapított 14.469.632 forint és járulécai összegű vállalkozói díjra vonatkozó ítéleti rendelkezést, továbbá a beszámítási kifogás körét érintheti. Véleményük szerint az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzés iránymutatásait nem mellőzte, az ítélet indokolásában kellően indokolta és részletesen magyarázatát adta annak, hogy miért nem változtatta meg az alapeljárásban elfogadott jogi álláspontját; az alapvető jelentőségű szakértői véleményt a feltárt egyéb bizonyítékokkal ismét együttesen összevetve vont le következtetést a beszámítási kifogás alaptalanságára, helytállóan figyelembe véve, hogy egyik fél sem indítványozta a továbbiakban szakértői bizonyítás lefolytatását. A megismételt peres eljárás eseményei felidézésével kívánták alátámasztani felperesek alperes perelhúzó magatartását, figyelemmel arra, hogy bár két alkalommal is figyelmeztette az elsőfokú bíróság perbeli kötelezettségeire, minden lehetőséget megadott a kötbérigény bizonyítására, azzal alperes nem élt, semmitmondó beadványokat nyújtott be és a perbeli tárgyalásokról távol maradt. A beszámítási kifogással szembeni védekezésüket változatlan tartalommal megismételve kifejtették, hogy az épületként meghatározott teljesítési időpontra nézve az általuk szolgáltatott releváns bizonyítékokkal szembeni bizonyítás az alperest terhelte volna, melynek nem tett eleget, az okiratokkal igazolt tényekkel szemben tanúvallomással sikeresen nem bizonyíthatott volna, ebből következően nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tanúbizonyítást mellőzte.

Alperes fellebbezése részben, 59.099.879 forint beszámítási kifogás tekintetében alapos, egyebekben megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben hivatkozottakkal szemben eljárásjogi szabályt meg nem sértve hozta meg az ítéletét, a tényállást - a felek megismételt eljárás során tanúsított bizonyítási készsége és az érvényesített jogaik tekintetében megtett újbóli nyilatkozataik figyelembevételével - a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, az abból levont jogi következtetése azonban a beszámítási kifogás teljes elutasítására vonatkozóan téves.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság a Pp. 6. § (1) bekezdése szerinti alapelvi rendelkezés sérelmét jelentő eljárást nem tanúsított. Idegen nyelv használatának a szükségessége a perben nem merült fel, a magyarul folyó eljárásban magyar nyelven íródott az elsőfokú határozat, ugyan helyenként szükségtelenül bonyolult mondatszerkesztéssel és egyes nyelvi fordulatok téves

alkalmazásával, ez azonban az abban foglaltak megértését, az érdemi jogorvoslati felülbírálatot csupán nehezítette, de nem akadályozta.

Az alább kifejtettek szerint nem állapítható meg a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértése, az 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 7. pontja szerinti felhívás téves mellőzése sem, továbbá a már rendelkezésre állt bizonyítékok újbóli határozathozatal során történő értékelése, mérlegelése nem eredményezte alperes tisztességes eljáráshoz való abszolút joga sérelmét, a fellebbezésben kifogásolt alapokon nyugvó érdemi döntéshozatal - figyelemmel a megismételt eljárás eredményére - nem tekinthető a hatályon kívül helyező rendelkezéshez kapcsolódó iránymutatással ellentétesnek.

A Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú részítélete indokolásából kitűnően a 9.G.41.949/2011/63. számú ítélet részbeni hatályon kívül helyezésének az oka a tényállás feltáratlansága volt, mely egyrészt a késedelem objektív időtartamára vonatkozó tényállításbeli hiányosságból - mindhárom épület, valamint a 4. és 5. épület vasbetonszerkezete tekintetében elmaradt a felek nyilatkozatai egyértelműsítése a teljesítési határidő betartására vonatkozóan, így értelemszerűen nem történhetett meg a teljesítési időpontok egybevetése a 2007. október 25-i szerződés 6.2.d. pontjában foglaltakkal -, másrészt abból következett, hogy a kimentés körében kivitelezést akadályozó körülményként nevesített hatósági építési engedélyezés kérdését a lefolytatott igazságügyi műszaki szakértői bizonyítás csupán általánosságban érintette, így az engedélyek hatósági megadásáig eltelt időszak gátló körülménykénti számbavétele kellő ténybeli és szakmai alap nélkül valósult meg.

A másodfokú határozat fenti indokolásából tehát a jogi képviselővel eljáró alperesnek tisztában kellett lennie tényállításbeli, és a Pp. 164. § (1) bekezdésével szabályozott bizonyítási kötelezettségével, figyelemmel arra, hogy felperesi teljesítési késedelemre beszámítási kifogással kötbérigényt maga támasztott, továbbá az elsőfokú bíróság már az első, 2009. október 6-án megtartott tárgyaláson tájékoztatta arról, hogy köteles osztható szolgáltatásonként a késedelem időtartamának a megjelölésére, így a bizonyítandó releváns tény ismeretében volt. A fellebbezésben hivatkozott 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 3. pontja szerint a tájékoztatás a bizonyítandó tények ismeretében adható és akkor, ha az állapítható meg, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával; ugyanitt rögzített, hogy a tájékoztatásnak igazodnia kell a felek változó nyilatkozataihoz. Az eljárás irataiból kitűnően az elsőfokú bíróság 2015. május 19. napján kelt 9.G.41.496/2015/2. számú végzésében felhívta a peres feleket, hogy a fellebbviteli bíróság határozatában írtakat figyelembe véve tegyék meg tényállításaik kiegészítését, jelöljék meg további bizonyítási eszközeiket, csatolják azokat az okirataikat, amelyek tartalmára bizonyítékként hivatkozni kívánnak. Alperes ezen felhívásra sem az épületek, sem a vasbetonszerkezetek vonatkozásában új elemet tartalmazó nyilatkozatot nem tett, a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás megadását kérte, a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint alaptalanul, figyelemmel arra, hogy a felhívással egyidejűleg kézbesített másodfokú határozat alapján tényállításbeli és bizonyítási kötelezettsége nem lehetett kétséges.

Felperesek a felhívásra épületenként megjelölték a módosított véghatáridőhöz viszonyított későbbi teljesítés időpontját, nevesítve az azok meghatározása, valamint a késedelemben megmutatkozó szerződésszegés alóli kimentés alapjául szolgáló körülményeket és azok bizonyítékait, melyek között nem szerepelt az építési engedélyezés elhúzódása, ez pedig meghaladottá tette a hatályon kívül helyező rendelkezés e körbeni iránymutatását, a tényállás e vonatkozásban történő feltárása mellőzhetővé vált. Ebből következően nem volt jelentősége annak, hogy a szakértői bizonyítás kiegészítését a felek egyike sem kérte, az ugyanis szükségtelen lett volna - tévesen rögzíti az elsőfokú bíróság értelemszerűen nem mulasztott a szakértői bizonyításra vonatkozó tájékoztatás tekintetében.

A peres felek megismételt eljárás során fenntartott álláspontjai egybevetéséből az következett, hogy a késedelem időtartamának számítása során egyezően a módosított véghatáridőkből indultak ki, a befejezés időpontjában eltérés a 3. és a 4. épület vonatkozásában annyiban mutatkozott, hogy a felperesek által megjelölt teljesítési dátumot - 2008. június 11. napja és 2008. augusztus 8. napja - alperes a használatbavételi engedély későbbi időpontban történő kiadására alapítva vitatta. Ebből következően a 3. és 4. épület esetében a teljesítés hatálya beálltának az időpontja csak abból a szempontból volt vitás, hogy az köthető-e a használatbavételi engedélyek kiadásához. Utóbbi eldöntése a vállalkozási szerződésben foglaltak vizsgálatát kívánta meg, mely mivel nem tartalmazott erre vonatkozó szerződési rendelkezést, a használatbavételi engedély kiadását a teljesítés feltételeként nem írta elő, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 3. épület befejezésének napja 2008. június 11., a 4. épületé 2008. augusztus 8. napjára esett. Az ezen időpontok alapulvételével megállapított időtartamú objektív késedelem viszont az igazságügyi műszaki szakértői vélemény-nyilvánítással teljes egészében kimentettnek tekintendő, így felperesi felróhatóság igazoltsága hiányában nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a 3. épület vonatkozásában 43.110.389 forintban, a 4. épület esetén 63.313.867 forintban kiszámított késedelmi kötbér tekintetében a beszámítási kifogás alaptalanságára vont le következtetést.

Ugyanakkor tévedett az elsőfokú bíróság az 5. épület késedelmes teljesítése alapján támasztott 59.099.879 forint kötbérigény elutasításakor. Felperesi részről sem volt vitás, hogy a 2008. július 20-i módosított véghatáridőhöz képest a kivitelezés késedelmet szenvedett, a 2008. október 28-án felvett hibalista szerinti maradéktalan javítás - egyik fél által sem vitatottan - 2008. december 3-án fejeződött be. Nem helytálló a 2008. október 28-i átadás-átvétel megtörténteire vonatkozó felperesi előadás, figyelemmel arra, hogy a javítási munkák a vállalkozási szerződés 6.2.d. pontjában meghatározott 20 napon belül nem fejeződtek be. A fentiek szerint 2008. július 20-tól december 3-ig számítandó időszakból az igazságügyi műszaki szakértői véleménnyel alátámasztottan csupán 75 nap késedelem kimentett. Felperesek fellebbezési ellenkérelmében foglaltaktól eltérően a fennmaradó időtartamra kivitelezői vétlenséget alátámasztó, késedelmet kizáró körülményként nem vehető figyelembe a 3. épület esetében hivatkozott teljesítésigazolási, valamint a 4. épület tekintetében állított - kötbér jogcímén történő vállalkozói díj visszatartás alaptalanságából adódó - fizetési késedelem a megrendelő terhére, figyelemmel a Ptk. 317. § (1) bekezdésében foglaltakra, melytől eltérően a vállalkozási szerződésben nem állapodtak meg. Ezen jogszabályi rendelkezés szerint osztható szolgáltatás esetén a szerződésszegés következményei a szolgáltatásnak csak arra a részére alkalmazhatók, amelyre vonatkozóan a szerződésszegés történt, ebből következően viszont osztható szolgáltatásra vonatkozó szerződésszegés esetén a kimentés körében is a szerződő felek szerződésszegéssel érintett szolgáltatás kapcsán tanúsított magatartása tekinthető relevánsnak, azaz a 3. és a 4. épület esetében hivatkozott megrendelői késedelem az 5. épület teljesítésének a késedelme alól kimentésül nem szolgálhat.

Mindezért az 5. épület késedelmes kivitelezéséért a Ptk. 246. § (1) bekezdése alapján felszámított - egyébként a kötbéralap, a kötbér mértéke és a kötbér összegének számítása tekintetében külön nem vitatott - 59.099.879 forint késedelmi kötbérre előterjesztett beszámítási kifogás megalapozott.

A 4. és az 5. épület vasbetonszerkezetének késedelmes kivitelezése, az erre alapított, kötbértartozás jogcímén mindösszesen 12.469.632 forint vállalkozói díj visszatartás jogszerűsége viszont nem bizonyított, alperes ezen munkafázisra vonatkozóan az objektív késedelem időtartamát kétségmentesen nem munkálta ki, az általa állított átadási késedelmeket nem igazolta, a megismételt eljárás során indítványozott tanúk meghallgatását sem kifejezetten e körben kérte. Aggályossá tette a követelését, hogy a 2009. december 30. napján kelt beadványában akként nyilatkozott, csak 2007. december 31. napjáig számította fel ezen kötbérigényét, a csatolt táblázatba foglalt számítás viszont

egyrészt mindkét épületnél figyelmen kívül hagyta, hogy a 2007. október 25-i szerződésmódosítás a 2007. május 29-i szerződésben rögzített részhatáridőket a vasbetonszerkezetekre nézve is módosította, így a kivitelező a 4. épületnél 2007. november 15-e, az 5. épületnél 2007. november 30-a elteltével nem eshetett késedelembe, a módosult határidők 2007. december 5., illetve december 20. napjára estek. Másrészt a vállalkozási szerződés 10.2.a. pontja szerinti 15 napot nem meghaladó késedelem esetén irányadó napi 1 ezrelék a véghatáridőre meghatározott kötbérmérték, részhatáridő esetén ennek csupán a 50 %-a lenne felszámítható.

A fentiekén túlmenően a 4. épület vasbetonszerkezete vonatkozásában bizonyításra kerülő részhatáridős késedelem esetén is alkalmazandó lenne a vállalkozási szerződés 10.2.b. pontja, mely szerint a díjvisszatartás joga megszűnik a következő kötbérterhes részhatáridő, vagy az épületre vonatkozó véghatáridő szerződésszerű betartása esetén. Utóbbi a fent kifejtettek szerint megállapítást nyert, mivel a kivitelező a 4. épület átadása tekintetében felróható késedelemben mutatkozó szerződésszegést nem tanúsított, ez a díjvisszatartási jog megszűnésének a megállapítása alapjául szolgál.

Mindezt a ... és ... számú számlákból történő alaptalan vállalkozói díjvisszatartásra hivatkozással keresetben támasztott igény a 4. épület vonatkozásában 9.760.888 forint, az 5. épületnél 2.708.744 forint erejéig megalapozott.

Ugyanakkor a beszámítási kifogás fent kifejtettek szerinti részbeni, 59.099.879 forint erejéig fennálló megalapozottsága elenyészett a 12.469.632 forint vállalkozói díjkövetelést, mely az e körbeni kereseti kérelem elutasítására kellett, hogy vezessen, valamint a fennmaradó 46.630.247 forinttal csökkenteni kellett a Pp. 213. § (2) bekezdésének utolsó fordulata alapján relatív jogerővel bíró másodfokú részítéletben meghatározott 78.437.027 forint marasztalási összeget. A különbözetként fennmaradó 31.806.780 forint vállalkozói díjtartozás vonatkozásában III. rendű felperes Ptk. 328. § (1) bekezdése szerinti engedményezési nyilatkozata alapján II. rendű felperes ezen követelésre jogosultsága megállapításának volt helye.

Mindezt a Fővárosi Ítéltábla a 10.Gf.40.278/2014/12-II. számú részítéletét - a Pp. 213. § (2) bekezdésének utolsó fordulata alapján - a részben megalapozottnak talált beszámítási kifogásra tekintettel részben és akként változtatta meg, hogy az alperes tőketartozását 31.806.780 forintra leszállította, megállapítva, hogy ezen összeget a II. rendű felperesnek tartozik megfizetni, egyebekben a részítéletet hatályában fenntartotta; a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a módosult pernyertességi arányra tekintettel a perköltség viselésére is kiterjedően - az elsőfokú bíróság 9.G.41.496/2015/8. számú ítéletét megváltoztatta és II. rendű felperes 12.469.632 forint és járulékai megfizetésére irányuló keresetét elutasította.

A legmagasabb összegű kereseti követelés 151.827.600 forintos összegéhez képest alperes marasztalása 31.806.780 forint tekintetében mutatkozott eredményesnek, ezért II. rendű felperes pernyertessége 20 %-ra, alperesé 80 %-ra módosult. Ennek megfelelően a feljegyzett, mindösszesen 3.400.000 forint (900.000 forint kereseti illeték, 2.500.000 forint jogorvoslati illeték) illeték összegéből II. rendű felperes 2.720.000 forintot, az alperes 680.000 forintot tartozik a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni; a peres felek által előlegezett szakértői díj összegéből II. rendű felperes 79.552 forint, alperes 109.728 forint szakértői díjra tarthat igényt, mely összegek ítéleti beszámításával az alperes javára mutatkozik 30.176 forint szakértői díj; a fenti legmagasabb pertárgyértékhez igazodóan megállapítható 3.718.270 forint jogi képviseleti munkadíjból II. rendű felperesnek 743.650 forint, alperesnek 2.974.620 forint jár, a részítéletben megállapított 1.500.000 forint jogi képviseleti munkadíjból pedig a II. rendű felperes 300.000 forintra, az alperes 1.200.000 forintra jogosult, ezen jogi képviseleti munkadíjak egybevetésével az alperes javára mutatkozik 3.130.970 forint + áfa együttes első- és másodfokú ügyvédi munkadíj.

A megismételt elsőfokú és jelen másodfokú eljárás pertárgyértéke 12.469.632 forint, mely követelés

elutasítása folytán alperes teljes egészében pernyertes, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében első- és másodfokú perköltsége megfizetésére köteles a II. rendű felperes, melynek összege a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított 900.000 forint + áfa együttes első- és másodfokú jogi képviseleti munkadíjból áll, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a Magyar Államnak 997.570 forint le nem rótt jogorvoslati illetéket megfizetni.

Budapest, 2016. június 14.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Felker László
bíró